

Desigualtat cultural i fragilitat del model: diagnosi d'un sistema en regressió

Published by [Interacció](#) [1] on 12/04/2017 - 12:21 | Last modification: 15/04/2026 - 10:10

L'informe sobre l'estat de la cultura a Espanya del 2017 no és només una fotografia sectorial, sinó una presa de posició: la cultura no funciona com un sistema de drets garantits, sinó com un camp travessat per desigualtats estructurals que condicionen tant la creació com l'accés. La idea de partida és clara: sense igualtat no hi ha diversitat cultural efectiva, i sense aquesta diversitat, el sistema cultural perd capacitat democràtica.

El text situa aquesta tensió en tres nivells. El primer és institucional. Espanya no disposa d'un model cultural estable ni d'un marc de governança sostingut, sinó d'un conjunt de decisions fragmentades, sovint condicionades per cicles polítics i sense una orientació estratègica compartida. La manca d'un pacte d'Estat en cultura apareix aquí com una absència estructural, amb conseqüències directes en la inestabilitat de les polítiques i en la seva baixa capacitat de transformació.

El segon nivell és material. L'impacte de la crisi econòmica no només es tradueix en retallades pressupostàries significatives en totes les administracions, sinó en una caiguda sostinguda del consum cultural i en l'empitjorament de les condicions laborals del sector. Aquest retrocés no és conjuntural: reconfigura el sistema cultural en termes de precarietat, concentració i dependència. La cultura digital introdueix noves oportunitats, però no compensa les desigualtats de base.

El tercer nivell és social. L'informe mostra amb claredat que l'accés a la cultura està fortament determinat per factors socioeconòmics i educatius. La desigualtat cultural no és només una conseqüència, sinó una dimensió activa de la desigualtat social. La cultura, lluny de corregir aquestes diferències, sovint les reproduïx. Això qüestiona directament la seva funció com a dret i com a espai de participació democràtica.

En aquest marc, la digitalització i els discursos sobre diversitat poden actuar com a pantalla si no es connecten amb polítiques redistributives reals. El risc no és només la pèrdua de pes del sector, sinó la consolidació d'un model cultural amb baixa capacitat d'inclusió i escassa incidència pública. El text, per tant, no descriu un sistema en crisi puntual, sinó un sistema que encara no ha resolt les seves bases.

Enrique Bustamante, Coord. | Observatorio de Cultura y Comunicación de la Fundación Alternativas

[Informe sobre el Estado de la Cultura en España 2017](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: polítiques culturals

Tags: governança cultural

Tags: desigualtats culturals

Tags: economia de la cultura

Tags: drets culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2017/informecultura2017>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/informe_sobre_el_estado_de_la_cultura_2017.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7039>